Poštnina plačana v gotovini

Leto LXXII., št. 33 a — Ljubljana, petek 10. februarja 1939 — Cena Din 1.—

SLOVENSKI NAROD

Izhaja vsak dan popoldne izvzemši nedelje in praznike. — Inserati do 80 petit vrst à Din 2, do 100 vrst à Din 2.50, od 100 do 300 vrst à Din 3, večji inserati petit vrsta Din 4.—. Popust po dogovoru, inseratni davek posebej. — »Slovenski Narod« velja mesečno v Jugoslaviji Din 12.—, za inozemstvo Din 25.—. Rokopisi se ne vračajo.

UREDNIŠTVO IN UPRAVNIŠTVO LJUBLJANA, Knaflјeva ulica štev. 5 Telefon: 31-22, 31-23, 31-24, 31-25 in 31-26

Podružnice: MARIBOR, Grajski trg št. 7 — NOVO MESTO Ljubljanska cesta, telefon št. 26 — CELJE, celjsko uredništvo: Strossmayerjeva ulica 1, telefon št 65; podružnica uprave: Kocenova ul. 2, telefon št. 190 — JESENICE: Ob kolodvoru 101. SLOVENJ GRADEC, Slomškov trg 5. — Poštna hranilnica v Ljubljani št. 10.351

Papež Pij XI. umrl

Zdravstveno stanje papeža Pija XI., ki se je v zadnjem času zboljšalo, se je včeraj nenadoma poslabšalo ter je poglavar katoliške cerkve kljub skrbni negi zdravnikov davi ob 5.30 izdihnil

VATIKAN, 10. febr. Papež Pij XI. je davi ob 5.31 umrl. Papež je bil do zadnjega pri zavesti in je še tik pred smrtjo dvignil desnico ter z rahlo kretnjo navzočim okrog svoje postelje, ki so se pogovarjali z njim, podelil zadnji blagoslov. Zakrament sv. olja mu je podelil kardinal Lauri.

Papež je začel ob 3. zelo težko dihati in je že ob 4. bilo jasno, da je nastopila kriza. Zdravnik dr. Milan je skušal skupno z drugimi zdravniki nuditi mu pomoč, toda vsa sredstva so bila zaman. Ob 5.30 so bili pozvani v bolniško sobo državni podtajnik kardinal Pacelli ter člani papeževe rodbine.

V zadnjih urah so bili pri njem tudi dr. Ratti, tajni komornik msgr. Gonfalione ter več drugih cerkvenih dostojanstvenikov. Tajni komornik je takoj javil cerkvenim oblastem smrt sv. očeta. V Vatikanu se je zbralo takoj večje število kardinalov, guverner Vatikana Serafini, državni podtajnik Pacelli in drugi.

VATIKAN, 10. febr. AA. Smrt papeža Pija XI. so objavili v Rimu vsi zvonovi cerkve sv. Petra. Še preden so prenehali zvoniti, je prišlo v Vatikan okoli 40 kardinalov, ki so deloma stalno v Rimu, deloma pa so se slučajno mudili v mestu. Kardinali so odšli v sobo, v kateri je umrl sv. oče ter so drug za drugim pokleknili in mu poljubili roko. Nato je prefekt ceremoniala kardinal Respighi izdal naredbo, da se telo sv. očeta obleče v duhovniško obleko. Balzamiranje bo izvršeno brzkone dva dni prej, preden bo položeno na mrtvaški oder v cerkvi sv. Petra.

Vatikanske oblasti so takoj obvestile Mussolinija o papeževi smrti, Mussolini pa je obvestil italijanskega kralja. Rimski listi so objavili smrt sv. očeta v posebnih izdajah. Na ulicah se zbirajo velike množice ljudstva, ki govorijo o smrti velikega cerkvenega poglavarja.

Kardinalski konklave se bo sestal 28. februarja, da izvoli novega papeža.

Achille Ratti, kakor se je pokojni papež imenoval pred izvolitvijo za 266. rimskega škofa, je bil rojen 31. maja l. 1857 v Desiju pri Milanu kot sin lastnika tkalnice. Po vplivu svojega strica duhovnika Rattija in svoje pobožne matere Terezije Galli se je posvetil bogoslovju ter je študiral v Desiju, Monzi, Milanu in kasneje v jezuitskem kolegiju Gregoriani v Rimu. Za duhovnika je bil posvečen po promoviranju v Gregoriani l. 1879 v Rimu. Leta 1882 se je vrnil v Milan za učitelja v semeniščU. V svojih mladih letih je bil navdušen turist ter je preplezal tudi Matterhorn. O svojih izletih po gorah je izdal tudi posebno knjigo. V Milanu je postal l. 1887 najprej skriptor, pozneje konservator in l. 1907 prefekt slovite ambrosijanske knjižnice. Tako je stopil na pot na najvišje cerkveno mesto, ker je prišel v zvezo z vsemi uglednimi cerkvenimi učenjaki, zlasti v Rimu. L. 1911 je bil imenovan tudi za podprefekta vatikanske knjižnice pod vodstvom p. Franca Ehrla iz družbe Jezusove, po odstopu Ehrla v oktobru l. 1914 pa ga je papež Benedikt poklical za njegovega naslednika v Rim.

Pozornost je zbudilo, ko ga je v aprilu l. 1918 poslal papež Benedikt doslej kot prefekta vatikanske knjižnice in veščega znanstvenika, ne pa kot diplomata znanega za apostolskega vizitatorja na Poljsko, ki so jo imeli takrat zasedeno še Nemci. V tedanjih težkih razmerah je naletel na mnoge ovire, kakor hitro ni mogel ugoditi obem stranem. Ker je skušal v vseh okoliščinah ostati nepristranski, je marsikdaj zbudil nezadovoljstvo, med Poljaki zlasti kasneje, ko je po ustanovitvi poljske republike prepovedal poljski duhovščini politično agitacijo v Zgornji Šleziji. Medtem je bil meseca julija l. 1919 imenovan za papeževega nuncija v Varšavi ter obenem za titularnega lepanskega nadškofa.

Po smrti kardinala Ferrarija v Milanu je postal meseca junija l. 1921 njegov naslednik. V Milanu je otvoril novo katoliško univerzo.

Za papeža je bil izvoljen kot naslednik Benedikta XV. dne 6. februarja l. 1922 ter si nadel ime Pij XI. Prvič po 52 letih po zasedbi Rima in cerkvene države po italijanskih četah ni podelil kot novoizvoljeni papež običajnega blagoslova »urbi et orbi« v notranjosti cerkve sv. Petra, temveč kakor v starih časih z zunanjega cerkvenega balkona. S to prekinitvijo tradicije je hotel pokazati, da namerava nadaljevati politiko spravljivosti med Vatikanom in italijansko državo, ki jo je započel že Benedikt XV. Prav tako je obdržal dotedanjega državnega tajnika kardinala Gasparija na njegovem mestu, kar je bil prav tako redek primer.

Vsebina in cilj pontifikata Pija XI. označuje njegovo geslo: Pax Christi in regno Christi! Posebno mnogo pozornosti je posvečal vprašanju zopetne združitve rimske in pravoslavne cerkve, zlasti pa je znal zboljšati razmere med Vatikanom in Italijo. Po zaključitvi konkordata je bila 7. junija l. 1929 izvršena slovesna ratifikacija lateranske pogodbe med Vatikanom in italijansko državo, s čimer je bilo likvidirano od l. 1870 obstoječe stanje, v katerem se je smatral papež kot »jetnik italijanske krone v Vatikanu«. Tako je bilo po skoro 50 letih rešeno tako zvano »italijansko vprašanje«. Ob 50letnici posvečenja za duhovnika je papež prvič stopil na tla izven Vatikana, ki so bila priznana kot suverena last sv. stolice. Kmalu nato je prišlo do prvega obiska italijanskega kraljevskega para pri papežu. V

nedeljo so nameravali v Vatikanu slovesno praznovati 10letnico podpisa lateranske pogodbe ter je upal papež, da bo mogel tej slavnosti še prisostvovati.

V dobi papeža Pija XI. so bili sklenjeni konkordati z Letonsko, Bavarsko, Poljsko, Litvo in Rusijo, nato pa z Nemčijo pod Hitlerjevim vodstvom in z dunajsko vlado.

V svojih enciklikah je ponovno zavzel stališče glede na mednarodne dogodke ter pozival k pomoči trpečemu človeštvu, zlasti v Rusiji, pa tudi k skrbstvu za otroke in matere, pisal je o zakonu ter spregovoril tudi o mnogih drugih problemih časa. Novo pobudo je dal cerkvenemu in verskemu življenju z ustanovitvijo Katoliške akcije. Mnogo se je zanimal tudi za tehniko, saj je ustanovil v Vatikanu brezžično oddajno postajo, po kateri je govoril sam 13. februarja l. 1931 preko vseh oddajnih postaj sveta.

Franco zasedel Minorco

Del republikanskih vojakov se je rešil z ribiškimi ladjami in parniki

Port Mahon, 10. frbr. br. Včeraj zjutraj se je pri Ciudadeli na zapadni obali otoka Minorca izkrcalo pod poveljstvom polkovnika Rodrigeza 12.000 nacionalističnih vojakov. Na otoku je bila le šibka republikanska posadka, ki se seveda ni mogla upirati. Prišlo je sicer do manjših spopadov, kmalu pa se je del republikancev vdal, dočim se je drugi del vkrcal na angleško križarko »Devonshire«, ki je sprejela na krov več republikanskih političnih prvakov. Po poročilih z Minorce je prebivalstvo Francove vojake sprejelo precej sovražno in ni prišlo na ulice, ponekod pa so na vojaštvo celo streljali. Red in mir sta bila kmalu vzpostavljena in so sedaj francovci absolutni gospodarji otoka.

Del republikanske vojske se je rešil tudi na ribiške ladje in parnike, ki so krenile proti obali republikanske Španije. Davi je v Marseille priplula angleška križarka »Devonshire«, ki je pripeljala s seboj 450 republikancev.

Port Mahon, 10. febr. Prve čete generala Franca so se izkrcale na Minorci že včeraj ob 6.30 zjutraj. Kontakt med zastopniki republikancev in predstavniki generala Franca je bil najprej vzpostavljen s svetlobnimi signali, s katerimi so sporočili republikanci da se ne bodo branili in da se bodo prostovoljno umaknili. V popoldanskih urah je bil že ves otok v posesti Francovih čet.

Salamanca, 10. febr. AA. Izdano je uradno poročilo, da so nacionalne čete popolnoma zasedle otok Minorco. Republikanski voditelji so pobegnili v inozemstvo.

Francova vojska ob francoski meji

Pariz, 10. febr. br. Včeraj so čete generala Franca dospele do francoske meje. Tik pred francosko mejo so bili še zadnji manjši spopadi z republikanskimi četami, ki so ščitile umik vojske, stik Francovih vojakov s francoskimi obmejnimi četami pa je bil povsem korekten. Včeraj so v Gerueci nastale tri velike eksplozije. Okrog pol 2. ponoči so zletela v zrak tri ogromna skladišča municije. Kakor poročajo, je razdejalo tudi ves kolodvor.

Perthus, 10. febr. AA. Ko so Francove čete prispele pri Perthusu do francoske meje so trije generali Francove armade odšli peš h komandantu 26. francoske divizije ter se z njim prisrčno pozdravili. Pozneje je prišel še komandant navarskih čet general Solcaga. Ko se je general Solcaga vrnil na špansko ozemlje, so ga nacionalistične čete pozdravile z vzkliki »Živela Francija! Francozi in Španci so bratje!«

Burg-Madam, 10. febr. AA. Snoči okoli 20. so republikanske čete zapustile zadnje postojanke na gorah v okolici Puingcerde ter z ogromnim številom topov in veliko količino municije prešle v Francijo.

Perpignan, 10. febr. br. Potrjujejo se vesti, da so nacionalisti zavzeli včeraj popoldne španski del mesta ter na obmejni vojašnici in carinarnici izobesili špansko nacionalistično zlato-rdečo zastavo. Republikanska vlada, ki je imela tam še v sredo zvečer poslednjo sejo, je tik pred njihovim prihodom zapustila španska tla. Z njo so odpotovali tudi vsi višji republikanski oficirji. Kakor vse kaže bodo nacionalisti v prihodnjih 48 urah prodrli do meje tudi na vseh drugih prehodih.

Iz Port Boua poročajo, da je prišlo včeraj preko meje okrog 800 republikanskih vojaških tovornih avtomobilov s 10.000 vojaki, 75 topovi in velikimi množinami drugih vojnih potrebščin. Tudi po železnici so prihajali včeraj ves dan tovorni vlaki z vojaštvom in vojnimi potrebščinami iz Katalonije. Pri Puigcerdi je včeraj prekoračilo mejo okrog 10.000 španskih republikanskih vojakov.

Medtem so nacionalistični oddelki zavzeli včeraj popoldne San Juan de la Abadesas severnozapadno od Ripolla.

Katalonsko bojišče, 10. febr. AA. (Stefani): Vse katalonsko ozemlje ob francoski meji so zasedle nacionalne čete, ki so v zadnjih dneh ujele ogromno število republikancev ter zaplenile velike količine vojnega materiala. Repoblikanci so včeraj pognali v zrak tri vlake municije. Med Figuerasom in La Yunquero je bilo zajetih 34.000 republikanskih vojakov, ki se niso mogli pravočasno umakniti.

Negrin v Toulousu

Toulouse, 10. febr. AA. Predsednik republikanske vlade Negrin se je včeraj v spremstvu zunanjega ministra Del Vaya in več drugih ministrov mudil v Toulousu. Negrin ni hotel dati nobene izjave, češ da na francoskem ozemlju ne more dajati političnih izjav.

Postani in ostani član Vodnikove družbe!

Francosko-angleška vojaška zveza

Italijanski komentarji o izjavi uradne „Informazione diplomatica“

RIM, 10. februarja. AA. (Stefani). Listi poudarjajo, da je poročilo, objavljeno v »Informazione diplomatica«, popolnoma razjasnilo italijansko mišljenje in stališče glede potrdila, ki ga je angleški ministrski predsednik Chamberlain dal o političnih in vojaških zvezi Velike Britanije in Francije. Na drugi strani objavljajo poročila o francosko-angleških poskusih, da se sabotira zmaga generala Franca in izigra uspeh nove Španije. Italija in Nemčija danes vesta, piše »Giornale d'Italia«, da sta Francija in Anglija sklenili vojaško zvezo in ne izključujeta možnosti, da bi se ta zveza razširila tudi na Zedinjene države. Pri vsem tem se Italija in Nemčija, zanašajoč na svoje temeljne pravice, svoja sredstva in na svoja pripateljstva, nikakor ne odrekata svojim zahtevam, ki so bile proglašene jasno in z zavestjo odgovornosti ter v imenu pravice. To pomeni, da bi morali imeti ti dve nasprotni zvezi vojno kot zadnji izhod. Želimo, da bi bilo res, da bi bila francosko-angleška zveza le obrambnega značaja ter pričakujemo tudi praktične strani izvajanja politike miru, ki temelji na pogajanjih, kakor jih predlaga Chamberlain, toda Italija in Nemčija spremljata z odprtimi očmi nejasne poskuse za mednarodno sodelovanje. List dostavlja, da se ne more reči, ali je vse jasno, kar se tiče političnih odnošajev med osjo Rim-Berlin in zvezo London-Pariz, kakor je v primeru vojaških odnošajev. Glede Španije n. pr. ni jasno, ali je pošiljanje angleške križarke na Minorko v skladu s francosko-angleški prizadevanjem, da se prepreči prihod Italijanov na ta otok, ali pa je to izgovor, da se omogoči Francozom in Angležem, da se vsidrajo na tem otoku.

Spor med Moskvo in Budimpešto

Izjava madžarskega poslanika v Moskvi

Budimpešta, 10. febr. AA. Madžarski poslanik v Moskvi Arnoti Junger, ki se je vrnil iz Moskve, je dal budimpeštanskemu dopisniku lista »Corriere della Sera« naslednjo izjavo:

Po izjavi madžarske vlade, da pristopa k paktu proti kominterni, me je Litvinov povabil 2. februarja k sebi ter mi sporočil sklep sovjetske vlade, da ukine poslaništvo v Budimpešti, ker predstavlja pristop Madžarske k paktu proti kominterni napadalen čin proti Sovjetski uniji. Obvestil sem takoj Litvinova, da je madžarski minister za zunanje zadeve Czaky že večkrat točno tolmačil sklepe madžarske vlade in da tudi zgoraj omenjeni sklep na noben način ne pomeni kak sovražen čin proti sovjetski državi ali vladi, temveč ima edino obrambeni namen v zvezi z akcijo, ki jo kominterna razvija na mednarodnem polju. Razen tega je pristop Madžarske k paktu proti kominterni jasen dokaz simpatij, ki jih Madžarska goji napram državam osi Rim—Berlin, katerih delovanje v Podunavju je bilo v zadnjih mesecih zelo plodno in srečno za Madžarsko. To delo, čigar vrhunec je bila monakovska konferenca, je vrnilo Madžarski ozemlje in prebivalstvo, ki je bilo njeno. Navzlic tem podrobnim pojasnilom je sovjetska vlada ostala na stališču, da je bil pristop Madžarske h paktu proti kominterni izvršen pod pritiskom držav osi Rim—Berlin ter da zaradi tega sovjetska vlada vztraja pri ukinitvi sovjetskega poslaništva v Budimpešti. Na podlagi navodil, ki sem jih dobil od svoje vlade, sem takoj zapustil Moskvo. S čisto pravnegaališča moj odhod še ne pomeni prekinitve diplomatskih odnošajev, ker ni bila izvršena vrnitev akreditivnih pisem. Za zdaj ni mogoče napovedovati razvoja dogodkov, ki bi prinesli kaj novega. Vprašanje je treba vsestransko proučiti ter bi bilo preuranjeno že zdaj prerokovati, kako se bo rešilo.

Židje-inozemci v Bolgariji

Sofija, 10. febr. AA. Glede na glasove, ki so se razširili v tujini, da živi v Bolgariji 6.000 Židov - tujih državljanov, ugotavljajo uradno, da je v Bolgariji le 2.300 Židov iz tujih držav.

Politični obzornik

Misel o rešitvi hrvatskega vprašanja

Nedavno tega je napisal in izdal Alfonz Hribar, znani hrvatski javni delavec, brošuro »Jugoslovenska politika i hrvatsko pitanje«. O knjigi so pisali že razni hrvatski in srbski listi. Zlasti zanimivo je 6. poglavje te brošure, ki vsebuje, kakor pisec sam pravi, »praktičen predlog za rešitev hrvatskega vprašanja.« Sarajevska »Jugoslovenska pošta« objavlja vsebino tega poglavja in po njej posnemamo: »Mislim, da bi lahko razdelili državo, ne da bi to škodovalo njeni moči, na tri velike banovine: Slovenijo, Hrvatsko in Srbijo. Slovenijo bi tvorilo današnje ozemlje dravske banovine, a banovina bi se delila v dve županiji — ljubljansko in mariborsko. Hrvatsko bi tvorile savska, primorska in vrbaska banovina in delila bi se v tri županije — savsko, primorsko in vrbasko. Srbijo bi tvorile ostale banovine. Vsaka banovina bi imela svoj deželni zbor, ki bi v okviru državnih zakonov predlagal in sprejemal specialne zakone. Državne zakone bi predlagala in sprejemala skupna jugoslovenska narodna skupščina v Beogradu. Državni jezik bi bil v Sloveniji slovenski, na Hrvatskem in v Srbiji pa jugoslovenski, t. j. srbskohrvatski jezik in sicer ekavščina. Prepričan sem, da bi temu pravi Hrvati ne ugovarjali, saj se je ekavščine v govoru in pisavi posluževal največji Hrvat dr. Ante Starčević. Latinica bi bila uradno pismo v vseh državnih in samoupravnih uradih. Liste in knjige bi lahko vsakdo poljubno tiskal v latinici ali cirilici. V dopisovanju s Hrvatsko ali Srbijo in s centralnimi oblastnijami bi se morala tudi Slovenija posluževati jugoslovenskega jezika. Skupščina in senat bi se morala takisto pri dopisovanju posluževati jugoslovenskega jezika. S tem bi bila odpravljena današnja anomalija, da je človek v nepriliki, kako naj imenuje svoj jezik in smo — kakor za časa Avstrije — našli izraz »naš«. Zastava je jugoslovenska, ob nji pa se lahko svobodno vije hrvatska, srbska ali slovenska zastava. Prispevki za skupne državne posle bi se odmerili po številu prebivalstva in po površini banovinskega ozemlja, pri čemer bi se seve upoštevala tudi davčna moč. Ban bi imenoval kralj na predlog banovinskega zbora, ki bi stavil ternopredlog. Srbske, hrvatske in slovenske ministre bi takisto imenoval kralj na predlog srbskega, hrvatskega in slovenskega bana. Vse ostale uradnike in nameščence bi imenovala banovinska vlada.« —

„Misel in delo“

Prva letošnja številka te naše kulturne in socialne revije je pravkar izšla. Kakor vedno, ima tudi to pot bogato in pestro vsebino: Članki: Nove stvarnosti. — Dr. N. Radojčić: Ureditev stare srbske države. — B. Borko: Evgenična etika. — Jaques Kayser: Stranka »srednjega Francoza«. — Obzornik: Nova faza nasprotij med velesilami (Dr. Branko Vrčon). — Notranjepolitični pregled (Veiko). — Operna in koncertna sezona v l. 1938. (P. Sivic). — Jugoslovenski medicinski listi (Dr. A. Z.) — Ekstenza zagrebške univerze v Ljubljani v letih 1907.—1909. (Fr. Ilešić). — Poročila: Kočevski zbornik. Razprave o Kočevski in njenih ljudeh. (O. F.) — Iz socialnopolitičnega slovstva (S. B.) — L. Aldrovandi Marescotti: Nuovi ricordi e frammenti di diario (L. Čermelj). — Dokumenti: Londonski pakt. — Opozarjamo na izredno zanimivo poročilo dr. Čermelja o knjigi »Nuovi ricordi e frammenti di diario«. Nanaša se na borbo o pripadnosti celovške kotline na mirovni konferenci v Parizu. Naše interese je tu zastopal dr. Milenko Vesnić. V tem poročilu je objavljen Vesničev govor, ki ga je imel 4. julija 1919. pred svetom četvorice — Wilsonom, Lloyd Georgeom, Clemenceaujem in Orlandom, da prepreči plebiscit na Koroškem. Ta govor nam kaže dr. Vesnića v docela drugačni luči, kakor smo si ga svoječasno predstavljali. Vesnić je v polni meri storil svojo dolžnost in naša javnost ga je po krivici obsojala. — »Misel in delo« izhaja mesečno in stane na leto 60 din. Naročnina se pošilja na upravo v Ljubljani, Gosposvetska cesta 4, I. Dolžnost vsakega naprednega in nacionalnega Slovenca je, da je naročnik te revije in da si oskrbi knjigo »Ob dvajsetletnici Jugoslavije«, ki jo je izdala in založila ista revija.

Trgovinski sporazum s Francijo

Pariz, 10. febr. e. Trgovinska pogajanja med Francijo in Jugoslavijo, ki so se vodila v Parizu 12 dni, so stvarno končana. Redakcija besedila bo v kratkem končana in bo novi sporazum parafiran že danes.

Borzna poročila.

Curih, 10. februarja. Beograd 10, Pariz 11.685, London 20.69, New York 441.25, Bruselj 74.50, Milan 23.25, Amsterdam 237.75, Berlin 177.10, Praga 15.15, Varšava 83.50, Bukarešta 3.37.

Dobrodošli „dragi gostje!“

Maribor, 10. februarja

Danes doživlja Maribor velik praznik naše odrsko-umetniške kulture. V goste prihajajo k nam člani Narodnega gledališča v Ljubljani. Vračajo torkov obisk naših, ki so gostovali v ljubljanski drami s Cankarjevim »Kraljem na Betajnovi«. Doživeli so triumf. Drevi pa bomo videli na našem mariborskem odru ljubljanski dramski ansambl, ki gostuje s Cankarjevimi »Hlapci«.

Kulturni in nacionalni Maribor se iskreno veseli tega pomembnega kulturnega dogodka in dragih gostov. Veseli se predvsem iz treh razlogov:

Ljubljanski dramski ansambl ima svoj umetniški sloves, ki ni znan samo v vseh vodilnih jugoslovenskih kulturnih in umetniških središčih, ampak tudi preko meja naše države. Ljubljanska drama je v povojni dobi izklesala svoj igralski slog, lastno umetniško podobo, lasten odrski izraz. To, kar pride na ljubljanski oder, je pristna odrska umetnost, ki poveličuje delo, uspehe in ustvarjalno silo ljubljanskega dramskega ansambla. Maribor si je že davno želel, da bi to umetnost lahko doživljal in užival. Danes je prilika, da občudujemo visoko kvalitetno stopnjo odrske umetnosti, s katero se lahko ponaša ljubljanski dramski ansambl.

Nabito polno mariborsko gledališče bo dajalo drevi izraza temu svojemu hrepenenju po izklesani, dognani slovanski odrski umetnosti.

Kulturni Maribor pa čuti posebno počaščenje ob nocojšnjem izmeničnem gostovanju, saj nudi to gostovanje priliko iskrene manifestacije povezanosti obeh naših poklicnih dram, ki ju veže in druži ista usoda. Ob 20-letnici smrti največjega slovenskega dramatika nam je bilo šele dano, da smo priča pomenljivemu dogodku. Radi tega nam je ta izraz manifestacije tem prijetnejši in tem ljubši.

Končno pa nam je Mariborčanom pri srcu še nekaj drugega. Bolj ko kdaj čutimo danes v Mariboru, ko posvečajo onstran meja razvoju in razmahu odrske umetnosti tako intenzivno in sistematično pažnjo, posebno potrebo po neki afirmaciji, po nekem izrednem dogodku, ki naj podpre to našo težnjo po tisti res narodni kulturni odrski umetnosti, ki povzdiguje duha in krepi nacionalno zavest. Nocojšnji večer v našem Talijinem hramu bo nedvomno prožil takšno krepko afirmacijo naši narodno-kulturni obmejni postojanki.

Maribor naj drevi počasti ljubljanske igralce ter igralke na tisti triumfalen način, kakor je Ljubljana naše sprejela. Izražamo zahvalo nacionalnega Maribora dragim gostom, ki prihajajo prvič med nas kot celota, kot predstavniki ljubljanske drame, kot zastopniki našega kulturnega središča. Ob prihodu v našo obmejno prestolnico kličemo dragim gostom, ljubim prijateljem prisrčni ter iskreni: Dobro nam došli!

Izmenično gostovanje Ljubljana-Maribor
ali: Cankar dela čudeže

Maribor, 9. februarja

Če je bila kdaj katera pobuda k vzajemnemu delu na polju gledališke kulture zelo posrečena, spada gotovo in na prvo mesto baje najpreje v Mariboru sprožena zamisel gledališkega režiserja Joška Koviča do njegovega ljubljanskega tovariša g. Krefta, glede izmeničnega gostovanja Ljubljane in Maribora iz naslova Cankarjeve proslave. Prvi uspeh te zamisli se je med tem že pokazal pri gostovanju naše drame na ljubljanskem odru, kjer je z njo tako rekoč tudi ves slovenski Maribor doživel nepričakovano prisrčen sprejem.

Nasprotno se isto kaže že danes tudi v Mariboru. Zanimanje za ljubljanske goste je še večje kot je bilo svojčas za gostovanja ljubljanske opere (21. in 22. maja 1936 v Seviljskem brivcu in 13. oktobra 1936 ter 24. maja 1937 v Madame Butterfly). Toda takrat je šlo za nadomestilo v Mariboru že težko pogrešane lastne opere, to pot pa gre za — dramo. Le kdor ima v tem času slučajno vpogled že pred gledališko blagajno, in posluša že od danes dopoldne isto ponavljajoče se obžalovanje blagajničarke o že popolnoma razprodani hiši, in kdor sliši nepretrgano brnenje telefona o povpraševanju po vstopnicah, o prihodu Ljubljančanov itd., ima približno sliko o živem zanimanje Mariborčanov za ljubljansko gostovanje. Danes zopet se prav občuti sreča, da ima uprava tako vztrajno in preizkušeno blagajničarko. Kaj bo šele jutri? In tik pred predstavo?

Vest o popolnoma razprodanem gledališču pa je že dopoldne obnovila zahtevo po ponovitvi ljubljanske predstave že to soboto. Vse kaže, da se bo ta zahteva jutri še stopnjevala in da se ji bo moralo ugoditi. Eno je že danes gotovo: S tem prvim posrednim poskusom z izmeničnim gostovanjem Maribor—Ljubljana in obratno se je že ustvarila podlaga za stalno urejevano izmenično gostovanje. Da pa naj postane to gostovanje kulturno in narodno še večje in trajnejše vrednosti, to je bilo v splošnem že izneseno na drugem mestu (Skrivnosti iz Talijinega hrama). Zdaj je perišel čas, ko bo treba to zamisel točneje in določneje iznesti v javnost. Gre za trajen spomin Cankarju tudi v Mariboru in gre za prvi temeljni kamen za neobhodno potrebno Narodno gledališče v Mariboru. Oboje naj uvažujejo tudi ljubljanski gostje že jutri na mariborskem odru.

Mariborsko sokolstvo je zborovalo
Sokolsko društvo Maribor-matica je imelo v sredo zvečer občni zbor

Maribor, 9. februarja

Sokolsko društvo Maribor-matica, ki zavzema po obsegu in uspehih svojega nacionalnega, kulturnega in narodnoobrambnega udejstvovanja v našem obmejnem ozemlju nesporno prvo mesto, je imelo snoči v sejni dvorani Sokolskega doma svoj letošnji redni letni občni zbor.

Povabilu društvene uprave k temu 31. zboru mariborskega sokolstva se je članstvo odzvalo polnoštevilno, tako da je bila dvorana premajhna, da bi mogla sprejeti vse članstvo, ki je sledilo klicu svoje organizacije. Zbora sta se udeležila tudi zastopnik župe br. Lojze Struna in zastopnik dobrovoljcev br. Puks. Rekordna udeležba članstva in jedrnata poročila društvenih funkcionarjev ter okolnost, da je bil to prvi sokolski zbor pod lastno sokolsko streho, vse to je dalo poteku zbora še prav posebno slavnosten značaj.

Odveč bi bilo govoriti o važni, prevažni vlogi, ki jo je igralo naše sokolstvo v narodnostnih bojev ob naši severni meji. Ugotavljamo samo, da se je že v predvojni dobi započeto delo ob rojstvu naše države Jugoslavije ter zlasti v zadnjih letih podesetorilo in tudi rodilo mnogo uspehov. Sokoli smo že od nekdaj zrli in zremo še danes s ponosom na to sokolsko delo in naš nacionalni in sokolski Maribor, ki je dal v narodnoobrambnem pogledu svojega izrazitega poudarka in prispeval svoj znaten delež na oltar bojev za našo zemljo, našo kri in naš rod. Ko smo snoči prisluhnili društvenim funkcionarjem, ki so pred članstvom razgrnili obračune svojega dela, smo prišli do spoznanja, da je mariborsko sokolstvo na pravi poti, da raste in se krepi, da iz leta v leto raste številčno in duhovno. Za nami je leto, ki je bilo v dosedanji zgodovini mariborskega sokolstva menda najživahnejše, najrazgibanejše in tudi najresnejše. V tem letu je mariborski Sokol uresničil dolgoletni sen vseh mariborskih Sokolov — lasten Sokolski dom.

Dolgoletni zaslužni starosta matičnega Sokolskega društva br. dr. Slavko Fornazarič je s primernim nagovorom otvoril letošnji sokolski zbor, ki se je spomnil svojega prvega staroste Nj. Vel. kralja Petra II. s sokolskim pozdravom »Zdravo!«. Po pozdravu župnega delegata in zastopnika mariborskih dobrovoljcev ter po pietetni počastitvi spomina umrlih članov, med njimi zlasti pok. br. dr. Lasiča in s. gospe Maistrove, je br. starosta v svojem izčrpnem poročilu orisal delo društvene uprave v preteklem letu. Poudaril je dva svetla trenutka, s katerima je mariborsko sokolstvo kljub hudi bridi in težkočam vendarle doseglo svoj cilj. Dne 1. decembra je bil otvorjen novi Sokolski dom, kmalu zatem pa je matično društvo prišlo po končani pravdi do svojega zemljišča na našem zelenem Pohorju, kjer bo v nedoglednem času zrasla iz tal nova sokolska planinska koča. Nič manj važen dogodek je bil vsesokolski zlet v Pragi, katerega se je udeležilo lepo število članov telovadcev iz Maribora. Br. starosta je nadalje v svojem poročilu še prav izrecno poudaril veliko skrb matičnega sokolskega društva za naš nadebudni naraščaj, ki se v svojem samostojnem odseku docela uživlja v društveno življenje in spoznava pot, ki vodi do slovanstva. Pohvalil je prednjaški zbor, ki ima radi vedno večjega števila telovadečih mnogo dela, ki ga opravlja z brezprimerno požrtvovalnostjo. Vsi društveni odseki so tesno povezani med seboj in skrbe za telesni in duševni dvig svojega članstva, da bo sposobno živeti za svoj narod. Vedno moramo imeti pred očmi, da živimo na meji države in da moramo biti sposobni, da branimo sebe in svojo domovino.

Nadaljnja poročila so podali sledeči bratje: tajniško br. Metod Bureš, blagajniško br. Erhatič Leon, načelnik br. Zei Zlatko, prosvetar br. V. Rems, dočim sta za gradbeni odsek poročala načelnik br. Rado Lenard in blagajnik br. Erhatič. Poročilo matrikarja je podal br. Bohak, o društvenem premoženju je poročal br. Varl. Sledila so še poročila društvenega zdravnika br. dr. Pavliča, socialnega referenta br. ravn. Bratoša in poročilo narodnobrambnega referenta br. Zajca.

Iz vseh teh skrbno sestavljenih poročil povzemamo izredno delavnost društvene uprave v preteklem letu, ki je bila z delom na vseh koncih in krajih preobremenjena. Matično društvo je v tretjem letu Petrove petletke izvršilo ogromno delo in se že približuje uresničenju celotnega načrta, ki si ga je za to pomembno razdobje zamislilo. Najvažnejši mejnik dosedanjega dela je vsekakor lasten Sokolski dom, ki ga bo še treba preurediti, da bo odgovarjal društvenim potrebam. Nova pridobitev v organizatornem pogledu pomeni ustanovitev samostojnega naraščajskega odseka, ki je v toku svoje kratke poslovne dobe dosegel prav zavidljive uspehe. Naraščaj je dobil v preteklem letu svoj prapor, kateremu je kumoval visoki kum Nj. Vel. kralj Peter II. V Prago je društvo poslalo 95 članov telovadcev in 40 naraščajnikov. Bolna točka lanskega leta je *požig sokolske tribune* na letnem telovadišču. Sokol-matica ima danes včlanjenih 561 članov, 200 članic, 131 moškega naraščaja, 78 ženskega naraščaja, 69 moške in 127 ženske dece, skupno 1.166 sokolskih pripadnikov. Poleg lastnih prireditev se je društvo udeležilo vseh pomembnejših nacionalnih in sokolskih prireditev v Mariboru in vsem obmejnem ozemlju. Društvena blagajna izkazuje 278.031.26 din skupnega prometa, dočim se je premoženjsko stanje dvignilo na 96.635.18 din ne vštevši deležev za planinsko kočo v višini 47.200 din. Iz poročila br. načelnika je razvidno, da telovadi v društvu 11 oddelkov in to v treh telovadnicah. Povprečen vpis znaša 507 telovadcev s 431 telovadnimi urami, torej letno 14.553 telovadcev. Vse telovadnice, ki so Sokolom na razpolago, so premajhne, povsod primanjkuje radi vedno številnejšega dotoka novih telovadcev primernih prostorov. V sokolskih vrstah pa pogrešamo obrtniški naraščaj in deco naših članov. Iz poročila br. prosvetarja je razvidno, da se je vse prosvetno delo osredotočilo v telovadnico. Delo prosvetnega odbora je razčlenjeno na 12 odsekov: to je lutkovni, ki je imel 17 predstav, predavateljski s 5 predavanji, tridnevnim idejnim tečajem in 104 nagovori pred vrsto, knjižničarski, ki je v svojih predalih zbral že okrog 1000 knjig, nadalje novinarski, mladinski, ki posveča veliko skrb naši deci, prireditveni, ki je v preteklem letu prevzel aranžma 32 prireditev, dramatski, pevski, plesni itd. Veliko skrb so posvečali zlasti naši revnejši deci, ki je bila ob primernih dneh obdarovana. Delo Sokola je tako prešlo tudi na socialno polje. Načelnik gradbenega odseka br. Lenard, ki si je baš pri nakupu dvorane Union stekel mnogo zaslug, je objasnil članstvu delo, ki čaka matično društvo pri preureditvi dvorane, dočim je blagajnik gradbenega odseka poročal o denarnem prometu, ki je v preteklem letu dosegel precej visoke številke in ki je narastel na 2,138.906.15 din. Iz poročila socialnega referenta je razvidna skrb sokolskega društva za revne člane društva, ki jim je društvo poskrbelo brezplačno hrano. Narodno obrambni referent pa se je v svojih zanimivih izvajanjih pomudil pri naših narodnostnih razmerah ob naši severni meji.

Poročilo nadzornega odbora je podal br. Kovač, ki je predlagal celotnemu odboru razrešnico s pohvalo, kar je bilo tudi soglasno sprejeto.

Na letošnjem občnem zboru sta bila sprejeta dva važna predloga: 1. da sklene društvo z zadrugo »Sokolska planinska koča« pogodbo za prodajo 8 ha zemljišča na Pohorju, zadruga pa izroči društvu število nabranih deležev. 2. društvena uprava se pooblasti, da odda kletne prostore v Sokolskem domu za 10 let v najem.

Pri volitvah je bila izvoljena naslednja nova uprava: starosta dr. Slavko Fornazarič, I. podstarosta dr. Boris Mihalič, II. podstarosta Prelog Ferdo, tajnik Meto Bureš, blagajnik Erhatič, namestnika Bohak in Bezjak, matrikar s. Tominškova, načelnik gospodarskega odseka geom. Pertot, društveni zdravnik dr. Pavlič, socialni ref. ravn. Bratoš, narodnoobrambni referent dr. Rosina, prosvetar Dojčinović, arhivar Hodnik, načelnik Zei Zlatko, I. podnačelnik Primc, II. podnačelnik Jurman, načelnica Stana Makučeva, I. podnačelnica Tončka Vičičeva, II. podnačelnica Darinka Kocmurjeva; odborniki: Mačus, inž. Sax, Ipavec, Rems, Gruntar, Varl, Vidmar, Šoštarič, Škerl Stane, Rot, Kramer, Podlesnik in Vičič. Gradbeni odsek: načelnik Lenard Rado, Erhatič, inž. Končnik, inž. Šlajmer, inž. Dev, inž. Pipan, Mačus, Štukelj, geom. Pertot, Rozina Drago, Paš Anton, Škerl in Kranjc Ludvik. Preglednika računov: Kovač in dr. Boštjančič. Častno razsodišče: dr. Boštjančič predsednik, Štukelj Leon, Bureš Franjo in Skaza Franjo, namestniki: Mastnak, Zemljič in Hvalenc.

Ob zaključku zbora je pozdravil navzoče s spodbudnimi besedami župni delegat br. Lojze Struna in čestital društvu k lepim uspehom, na katere smo vsi Sokoli lahko ponosni. Vseslovanska himna »Hej Slovani« in sokolska himna »Le naprej brez miru« sta zaključili izredno lepo obiskano zborovanje mariborskih Sokolov, ki se vedno tesneje oklepajo svojega matičnega društva, katerega delo je bilo zlasti v preteklih dobi kronano z naravnost presenetljivimi uspehi.

Občni zbor Sokola Studenci

Sokolsko društvo Studenci pri Mariboru je imelo v sredo 8. t. m. svoj 20. redni občni zbor v Sokolskem domu. Uvodoma je pozdravil navzoče starosta br. Hočevar Ciril, zlasti zastopnika župne uprave br. Degna. V kratkem je podal historiat društva, ki je pokazalo takoj ob ustanovitvi delavoljnost in delazmožnost. Pomagalo je vsa leta pri preobrazbi Studencev. Društvo si je ustvarilo med delavstvom svojo dobro pozicijo. Iz poročil posameznih funkcionarjev posnemamo plodonosno delo, ki so ga posamezniki opravljali. Število telovadečih je naraslo, pač pa je skupni obisk nekoliko padel, ker je večina tekstilnih delavcev, ki se v delu menjavajo in ne morejo prihajati redno k telovadbi. Število telovadečih je 233; telovadili so v 12 oddelkih, skupni obisk je bil 11.848. Društvo se je udeležilo 9. nastopov, priredilo pa je dve akademiji. Dramskih prireditev je imelo društvo 14, kar je za predmestni oder rekordno število. Predstave so dobro obiskane, se pa tudi igralci in režiserji potrudijo, da podajo nadpovprečno dobre igre. Kar je za odrasle oder, so za deco lutke. Pri 13 predstavah je bilo 1758 dece.

Tudi drugo prosvetno delo se je redno vršilo, kakor predavanja, nagovori pred vrsto. Vseh prireditev je bilo 56, to je povprečno tedensko več kakor 1 prireditev. V raznih odsekih pa deluje nad 70 bratov in sester, to je 50% vsega članstva. Nad vse razveseljivo je bilo poročilo knjižničarja br. Škilana. Knjižnica šteje 6815 knjig, posetilo jo je 597 čitateljev ki so prečitali 8653 knjige. Vrednost knjižnice je nad 100.000 din. Blagajniško poročilo je bilo primerno delu. Blagajna je imela 151.000 prometa, to je največji promet v vseh letih. Zato je tudi lahko zadostila vsem društvenim potrebam.

Za tekoče leto si je odbor nadel zopet mnogo nalog, ki jih hoče izvršiti. Uverjeni smo, da jih bo tudi izvršil. 20 letnico bo proslavil z nastopom 12. junija letos. Ob tej priliki razvije tudi društveni prapor. Poleg tega redno izvršuje program Petrove petletke. Br. Degen je sporočil pozdrave župne uprave in spodbujal k nadaljnjemu vztrajnemu delu. S »Hej Slovani« se je zaključil občni zbor, ki je dokazal, da vrši sokolsko društvo Studenci važno narodno delo z velikim uspehom v predmestju Maribora, ki ga pa Maribor vse premalo ceni.

VELIKA MAŠKARADA
BOHEMSKA NOČ
Pustna sobota 18. februarja 1939 v vseh prostorih Sokolskega doma.
Vstopnina Din 20.—

Razvitje treh praporov JS v Mariboru
V nedeljo 7. maja bodo imeli mariborski jadranski stražarji velik praznik

Maribor, 10. februarja

Mariborska JS se vneto pripravlja na svoj veliki praznik, ki bo v nedeljo 7. maja. Tedaj bo svečano razvitje treh praporov na mariborskem Glavnem trgu.

Prvi prapor, ki ga bodo razvili, je prapor oblastnega odora JS v Mariboru. Poklonil ga je Nj. Vel. kralj Peter II. ob 15letnici vzornega delovanja JS v Mariboru. Kumoval mu bo Nj. Vel. kralj Peter II. Drugi prapor pa naj počasti desetletno bilanco razveseljivega dela mestnega krajevnega odbora JS v Mariboru. Kumovala mu bo mariborska mestna občina po svojem zastopniku. Tudi železničarska JS v Mariboru, ki se lahko ponaša z lepimi rezultati šestletnega organizatoričnega in propagandnega delovanja po smernicah JS, dobi svoj prapor. Kumoval mu bo predstavnik železniške direkcije v Ljubljani inž. Rudolf Kavčič.

Posebno slovesen pečat pa bo vtisnila tej slovesnosti 15. glavna skupščina JS, ki bo isti dan v staroslavni mariborski mestni posvetovalnici.

Da bi te svečanosti čim učinkoviteje potekle, je marljivi ter iniciativni oblastni odbor JS v Mariboru že izvedel akcijo za spominske žebljičke, ki bodo na dan slavnosti dne 7. maja zabiti v poseben društveni ščit, ki naj pričajo o požrtvovalnosti vseh onih, ki bodo prispevali za to akcijo in s tem izdatno podprli vzvišena prizadevanja Jadranske straže v Mariboru, ki nam prinaša leto za letom vedno nove in sveže pobude.

Nacionalna dolžnost Maribora je, da podpre to akcijo in da ne odklanja prispevkov, ki naj ponovno utrdijo sloves dobrega in plemenitega domoljubnega srca, ki je kras in odlika našega Maribora.

Mariborske in okoliške novice

— **Plemenito srce Košačanov.** Na občnem zboru Rdečega križa Krčevina-Košaki se je znova razodelo plemenito in dobro srce Košačanov. Izčrpna poročila so podali predsednik Stanko Lavrič, tajnica Jasna Šetinc, blagajničarka Marica Fürst. Tudi lani je poslovala pod okriljem RK šolska kuhinja, ki je preko zime dnevno nasitila 85 revnih otrok. Pri božičnici je bilo obdarovanih preko 200 revnih učencev z oblekami, perilom, plašči in obutvijo. Vneto pa deluje tudi dramatski odsek, ki ga je ustanovila agilna članica ga Terezija Švarc. O vnetem delu podmladkarjev je poročala Angela Šalda. Rdeči križ bo uredil v krčevinski šoli potrebno kopalnico s prhami. Pri volitvah je bil izvoljen pretežno dosedanji odbor s predsednikom g. Lavričem na čelu.

— **Nezgode.** Cirkularka je zmečkala desnico 42letnemu tesarju Francu Žlaberju iz Mlinske ulice 11. — Pri padcu na cesti si je zlomila desnico preužitkarica Jožefa Lorbek iz Zgornje Voličine 18. — Viničarjevi ženi Mariji Šprajc iz Gabernika je obtičala v grlu kost, ki so ji jo v tukajšnji bolnici odstranili in ji s tem rešili življenje. — Z zlomljeno desnico in drugimi poškodbami se je zatekel v bolnico 26letni Maks Slanič iz Zimince št. 20, ki so ga neznani napadalci pobili s koli.

— **Iz zdravstvene službe.** Banovinska uradniška pripravnica Alojzija Bezenšek je premeščena iz Lukovice k tukajšnjemu Zdravstvenemu domu.

— **Poročni prstan je odnesel** predilki Marjeti Kotnikovi njen sostanovalec, ki pa se ni zadovoljil s poročnim prstanom, ampak ji je ukradel tudi aktovko.

— **Studenške novice.** Včerajšnje predavanje prof. Branka Rudolfa v Ljudski univerzi o bojih med Kitajci in Japonci je privabilo številne Studenčane, ki so z zanimanjem in hvaležno pozornostjo sledili predavateljevim izvajanjem.

— **Grob pri grobu.** V Maistrovi ulici 3 je umrla zasebnica Terezija Ligovsky, stara 69 let. Žalujočim naše globoko sožalje!

— **Iz železniške službe.** Višji železniški kontrolor Rudolf Jeretin je premeščen iz Velenja k postaji Maribor-Studenci.

— **Kolesa kradejo.** Alojziju Mlasku iz Sv. Ane v Slov. gor. so odpeljali moško kolo znamke »Litzerman« z evid. številko 510-604. Tudi čevljarskemu pomočniku Jerneju Ferguštu iz Spodnjega Radvanja št. 70 so ukradli kolo znamke »Brandenburg« z evid. št. 225-168.

— **Incidenti na svatbi.** V Pangercih je bila svatba. Poročila sta se posestniški sin A. Beranič in posestnikova hčerka Rozalija Grajf iz Stražgojncev. Ženin se je sicer odzval stari tradiciji odkupa, tako da so se vaški fantje z dobljenim denarjem lahko imenitno zabavali. Pozneje jim je ženin dal še 20 litrov vina in razen tega tudi jestvine. Ko pa niso več dobili vina, je nastal incident. Vinjeni fantje so vdrli v hišo, kjer je bila svatba. Zgrabili so za razne jestvine, ki so bile na bogato obloženi mizi, ter jih odnesli. Niso se pa zadovoljili samo s tem, ampak so obsipali hišo, kjer je bila svatba, tudi s kamenjem. Že pred tem pa je bil pri nevestini domačiji neprijeten dogodek. Neki Anton K. je namreč s kamenjem pobil šipe na oknih. Povzročitelji neprijetnih incidentov, ki so precej motili slavnostni potek svatbe, se bodo morali radi tega zagovarjati. Orožniki vneto poizvedujejo za glavnimi krivci.

— **Pri telovadbi si je zlomila levo nogo** 19letna dijakinja Nada Žolgerjeva iz Tattenbachove ulice 18. Prepeljali so jo v bolnico.

— **Smrt vrlega narodnjaka.** V Šibeniku je nenadno umrl upokojeni železniški uradnik g. Ivan Strniša. Pokojni je bil zlasti med tržaškimi Slovenci znana osebnost. Še pred vojno je služboval več let v Trstu, kjer si je s svojim ljubeznivim nastopom pridobil širok krog znancev in prijateljev. Pokojni Strniša je bil kremenit značaj in je svoje otroke vzgojil v nacionalnem duhu. Izmed otrok sta dva v Mariboru in sicer prof. Mirko Strniša ter uradnik Splošne stavbene družbe Albin Strniša. Možu dela častен spomin, težko prizadeti družini naše iskreno sožalje.

— **Javna zahvala.** Vljudno se opozarja, da dostavlja mariborska protituberkulozna liga te dni vsem svojim darovalcem po 1 izvod glasila »Delo proti tuberkulozi« št. 6, v katerem sta objavljena računska zaključka protituberkuloznega tedna za leto 1937 in za leto 1938. Poročilo, objavljeno na strani 91—96 omenjenega glasila, je zelo izčrpno in so darovani zneski navedeni poimensko v skupinah. S tem je dana možnost javnosti, da kontrolira delo tukajšnje protituberkulozne lige. Pojasnjuje se, da so zneski, navedeni v oklepajih bili nabrani v letu 1937. Razveseljiva je razlika dohodkov v letu 1937 napram dohodkom v letu 1938, ki so porasli skoro za polovico. Zato se Protituberkulozna liga v Mariboru vsem navedenim osebam, ustanovam, šolam, tvrdkam in delavstvu, ki so pripomogli z izredno vnemo in požrtvovalnostjo do tako lepega uspeha, ponovno najiskreneje zahvaljuje.

— **Tujskoprometna zveza »Putnik« Maribor** sporoča, da je prejela od ministrstva za trgovino in industrijo, odseka za turizem, obvestilo, da morajo biti odslej vse propagandne izdaje, tiskane v francoskem in angleškem jeziku, opremljene s sledečim napisom: »IMPRIME EN YOUGOSLAVIE«, angleške »PRINTED IN JUGOSLAVIA«, in to po možnosti na naslovni strani. Ker carinske oblasti nekaterih držav zahtevajo označbo, iz katere naj bi bilo razvidno, da je bila dotična publikacija tiskana v Jugoslaviji, kot pogoj za carine prost uvoz, opozarjamo vse one, ki izdajajo propagandne publikacije, namenjene v inozemstvo, da upoštevajo gornje obvestilo pri izdaji propagandnih prospektov v tujih jezikih.

— **Iz železniške službe.** Za višjega kontrolorja je imenovan na postaji Maribor-Studenci g. Rudolf Jeretin, ki je služboval doslej v Velenju.

— **Društveno življenje** je v Mariboru živahno razgibano. Tudi bivši mornarji imajo svojo organizacijo, v kateri marljivo delujejo. V nedeljo ob 9. se sestanejo pri Novem svetu, da pretehtajo dosedanje delo in da si začrtajo smernice za novo poslovno dobo.

— **Ljudska univerza v Mariboru.** Predavanje dr. E. Spektorskega v petek 10. februarja se preloži na kasnejši čas radi gostovanja ljubljanske drame. V ponedeljek 13. t. m. bo predaval univ. profesor dr. Grga Novak iz Zagreba o temi: »Herkulanum in Pompeji«.

— **Jadranska noč.** Na izvirno in narodno prireditev JS vabljeni vsi prijatelji in somišljeniki naše organizacije kakor tudi članstvo vseh ostalih društev. Vsakomur bo ostala v spominu čarobna slika Jadranske noči. 10-n

— **Žensko društvo v Mariboru** je imelo snoči v dvorani Ljudske univerze svoj redni občni zbor, na katerem je najprej počastilo spomin pokojne Marije Maistrove. Sledila so poročila posameznih funkcionarjev, nato pa volitve, pri katerih je bila izvoljena za predsednico ga. Lipoldova, za podpredsednico pa ga. Ašičeva.

— **Na cesti je zmrznil.** Delavec Avgust Eger, zaposlen v skladišču v Tršaku pri Št. Ilju je ob pešpoti našel moško truplo. Ugotovili so, da je mrtvec identičen z 68-letnim zidarjem Jožefom Markom iz Selnice ob Muri. Zdravnik dr. Bačar je ugotovil, da je nesrečnež zmrznil. Marko je 7. februarja odšel iz šefove gostilne v Štrigovi domov, kak pol drugi kilometer od gostilne, pa je obležal in zmrznil.

— **Kam na pustno soboto? V Sokolski dom na veliko maškarado »Bohemska noč«! Sestanek bohemov celega sveta! Konkurenca mask! Pridite? 12/M**

— **Plesni venček priredi 11. februarja filatelistični krožek »Magdalena« v vseh prostorih Gambrinove dvorane. Začetek ob 20. 13/M**

Mariborsko gledališče

Petek, 10. ob 20.: Hlapci. Gostovanje ljubljanske drame.
Sobota, 11. ob 20.: Automelody. Red A.
Nedelja, 12. ob 15.: Matura. Ob 20. Vse za šalo.

Iz Celja

—c **Obupno dejanje mladega delavca.** V četrtek okrog 12.50 si je brezposelni delavec Radi Janežič, ki se je še pred nekaj leti živahno udejstvoval v Celju kot nogometaš, na travniku blizu Piškove gostilne v Čretu pri Celju zasadil nož v prsi in nato kljub težki poškodbi pohitel proti bližnji železniški progi, da bi se vrgel pod osebni vlak Celje—Šmarje, ki je takrat ravno vozil iz Celja. Vlak pa je že zdrdral mimo, ko je Janežič pritekel do proge. Janežič se je zgrudil na tla. Kmalu je prispel reševalni avtomobil, ki je prepeljal obupanca v celjsko bolnico. Tik pred prevozom je še Janežič raztrgal poslovilno pismo, ki ga je imel pri sebi. Dejanje je izvršil očividno zaradi nesrečne ljubezni.

—c **Umrl je** v četrtek na Krekovi cesti 14 v starosti 75 let znani trgovec in posestnik g. Franc Batič, dolgoletni lastnik poslopja, v katerem je bilo do lani nameščeno mestno parno in kadno kopališče. Pogreb g. Batiča bo v soboto ob 16. iz hiše žalosti na okoliško pokopališče. V celjski bolnici sta umrla v četrtek 69letni posestnik Franc Iršič iz Ljubnice pri Vitanju in 21letna poljska delavka Justina Gradišnikova iz Loke pri Zidanem mostu.

—c **Skakalna tekma v Celju preložena.** Skakalna tekma za prvenstvo Mariborskega zimskosportnega podsaveza, ki bi morala biti v nedeljo 12. t. m. v Liscah pri Celju, je zaradi pomanjkanja snega preložena na nedeljo 26. t. m.

PRISTOPAJTE K JČ LIGI!